

Wyniki liczenia nietoperzy

2015-01-13

W dniach 10-11 stycznia 2015 r. odbyło się coroczne liczenie nietoperzy zimujących w podziemiach i obiektach wolnostojących Międzyrzeckiego Rejonu Umocnionego (MRU). Liczenie odbywa się na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim. Celem działania jest zebranie informacji o kondycji populacji nietoperzy zimującej na tym obszarze oraz warunkach ich hibernacji. Uzyskane wyniki posłużą planowaniu ochrony tych ssaków, w szczególności gatunków, stanowiących przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Nietoperek PLH080003.

Grupa chiropterologów pod kierownictwem dr inż. Jana Cichockiego zebrała się 10 stycznia br. w godzinach porannych w miejscowości Pniewo. Całość akcji koordynował Michał Stopczyński z Biura Ekspertyz Przyrodniczych Ekologic. Uczestnicy poszukujący, rozpoznający i liczący nietoperze zostali podzieleni na grupy i udali się do przydzielonych im odcinków (sekcji) podziemnych korytarzy. Obecność hibernujących nietoperzy zapisywano do formularza określając miejsce zimowania - pododcinek, według przyjętego w latach wcześniejszych podziału, notując gatunek nietoperza, obecność pojedynczą bądź w grupach (klastrach). Największy klasterek tworzony przez nocki duże liczył 180 nietoperzy.

Wyniki liczenia wskazują, że wśród zimujących nietoperzy dominowały nocki duże. Często występowały także nocki rude i nocki Natterera. Zaobserwowano również kilka gacków brunatnych oraz mopków. Dość często spotykano osobniki zimujące pojedynczo. Wśród klasterek przeważały jednogatunkowe, choć były także dwugatunkowe a pojedynczo - liczące nawet 3 gatunki nietoperzy. Krótka obecność ludzi i światło latarek nie wpłynęły na wybudzenie nietoperzy czy wyraźny wzrost ich aktywności (ruch), niemniej w pojedynczych przypadkach nietoperze były aktywne. W szybach oraz podszybiach zbadanych obiektów w sekcji 7 zimowały osobniki pojedyncze, w niewielkiej liczbie. W szczelinach (wnękach) w tunelu głównym spotkano natomiast 2 osobniki rzadkiego nocka Bechsteina, którego populacja hibernująca w całym systemie podziemi MRU kształtuje się w ostatnich dziesięciu latach na poziomie 15-46 osobników. Pierwsze grupy zakończyły liczenie między godziną 14.00 a 15.00.

Drugiego dnia, już mniej liczne grupy, udały się na liczenie nietoperzy hibernujących w obiektach wolnostojących, nie połączonych z podziemnym systemem MRU. W ostatnich latach, corocznie zimuje w nich 170-350 nietoperzy. Obiekty rozmieszczone są głównie w północnej części obszaru Nietoperek oraz w okolicy wsi Wysoka. W jednym z najciekawszych, grupie warownej Schill, na którą składają się dwa schrony Pz.W 754 i Pz.W 757 oraz łączący je podziemny korytarz z obiektami koszar i pomieszczeń technicznych, spotkano głównie nocki duże, kilka mopków, nocków rudych i gacków brunatnych. W jednej z komór podszybia obiektu Pz.W 757 przebywał również jeden norek łydkowski. W latach 2009-2014 w całym systemie MRU hibernowało rocznie od 11 do 38 osobników tego rzadkiego gatunku.

Podczas liczenia, Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim reprezentowali Grzegorz Karcz i Tomasz Schubert, którzy towarzyszyli grupom. Rozpoczęcie liczenia relacjonowali dziennikarze telewizji TVN24.

W sumie na badanym terenie stwierdzono hibernowanie 38.594 osobników z 9 gatunków. To nowy rekord, większy od poprzedniego z roku 2008 o 900 osobników. Patrząc na dziesięcioletni okres obserwacji uzyskany wynik potwierdza stabilność zimującej populacji nietoperzy w podziemiach i obiektach wolnostojących Międzyrzeckiego Rejonu Umocnionego. Jest również świadectwem o dobrym stanie siedlisk i braku istotnych zagrożeń dla nietoperzy w okresie ich hibernacji. Wśród zimujących nietoperzy dominuje norek duży *Myotis myotis*, którego liczebność w tym roku jest także na rekordowym poziomie 29.111 osobników.

Oficjalne wyniki dla CO MRU - liczebność poszczególnych gatunków nietoperzy:

- Norek duży - 29.111 szt.
- Norek Bechsteina - 28 szt.
- Norek Natterera - 3.590 szt.
- Norek Brandta/wąsatek - 85 szt.
- Norek łydkowski - 26 szt.
- Norek rudy - 4.549 szt.
- Mroczek późny - 12 szt.
- Gacek brunatny - 461 szt.
- Mopek - 677 szt.
- Nietoperze nieoznaczone - 55 szt.

W obiektach wolnostojących dodatkowo hibernowało około 200 nietoperzy, wśród nich najwięcej było mopków.

Liczenie nietoperzy, Międzyrzecki Rejon Umocniony — 10-11 stycznia 2015 r.

